

З всього вище зазначеного можна зробити висновок, самоменеджмент – це послідовне і цілеспрямоване використання випробуваних методів роботи в повсякденній практиці, для того, щоб оптимально і зі змістом використовувати свій час. Процес самоменеджменту представляє певне коло правил, які наочно демонструють зв'язки між окремими функціями самоменеджменту.

Список літератури

1. Комар Ю. М. Самоменеджмент навчання: навч. посібник для студ. вищ. навч. Закладів / Ю. М. Комар. – Донецьк: ДІРСЦ, 2005. – 132 с.
2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: Підручник / Я. В. Крушельницька. – К.: КНЕУ, 2003. – 272 с.
3. Лукашевич Н. П. Самоменеджмент. Теорія і практика / Н. П. Лукашевич. – К.: Ника-центр, 2007. – 344 с.
4. Слиньков В. Н. Пресонал и его менеджмент. Практические рекомендации / В. Н. Слиньков. – К.: КНТ, 2007. – 476 с.

*Науковий керівник: Тімкін І.Ф.,
канд. істор. наук, доцент*

УДК 351.861 (477) (043.2)

Міщенко Д.А.

Національний авіаційний університет, Київ

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

З виникненням національних держав, перетворенням їх в основного суб'єкта міжнародних відносин безпека набула характеру національної безпеки. На трактування поняття «національна безпека» впливають історичний і політичний досвід держав, характер політичних режимів, особливості міжнародної ситуації в конкретний історичний період, цілі зовнішньої і військової політики та інші фактори.

Національна безпека залежить безпосередньо від наступних факторів:

- ступінь реальності зовнішньої загрози;
- політична роль президента;
- ступінь міжпартійної боротьби.

Кожна країна індивідуально визначає сфери, які вона відносить до національної безпеки, перелік об'єктів і суб'єктів її забезпечення, виходячи із тих завдань, які стоять перед державою на національному та міжнародному рівнях, та її можливостей.

Для визначення проблеми національної безпеки використовують наступні підходи:

- представники першого підходу визначають дане поняття через формальну адекватність загроз і засобів, які мають вживатися;
- представники другого підходу визначають дане поняття через формулу гарантій та механізмів;
- останній підхід, за якого аналізоване поняття виражається через здатність

держави захищати свої інтереси та реалізувати свої цілі у сфері безпеки як всередині держави, так і за її межами.

На наш погляд достатньо обґрунтованим є підхід, який визначає національну безпеку крізь призму гарантій, заходів і загроз із урахуванням напрямку забезпечення власного розвитку.

Можна зробити висновок, що національна безпека «...є основою для конструктивної взаємодії органів державної влади, організацій і суспільних об'єднань для захисту національних інтересів України і забезпечення безпеки особи, суспільства і держави».

Національна безпека будь-якої держави внаслідок своєї багатоаспектності і комплексності потребує соціальної системи її забезпечення, основним призначенням якої є виконання певних дій, спрямованих, перш за все, на захист національних цінностей, реалізацію національних інтересів. Тобто мова іде про систему забезпечення національної безпеки.

За своєю організаційно-функціональною та ресурсною спроможністю системи забезпечення національної безпеки повинна гарантувати суверенітет, територіальну цілісність, сталий розвиток, добробут та фізичну безпеку громадян.

Суб'єктами системи забезпечення національної безпеки виступають: держава, суспільство, окремі громадяни. Ці суб'єкти тісно взаємодіють між собою, але кожен з них спеціалізується на вирішенні конкретних завдань відповідно до своєї предметної компетентності.

Система забезпечення національної безпеки поєднує в собі головні складові забезпечення національної безпеки, в тому числі підсистеми, як такі, що забезпечують структурно-функціональну взаємодію та структурні елементи, що регулюють відносини усередині кожної підсистеми.

За своєю організаційно-функціональною та ресурсною спроможністю система забезпечення національної безпеки повинна гарантувати суверенітет, територіальну цілісність, сталий розвиток, добробут та фізичну безпеку громадян.

Отже, під системою забезпечення національної безпеки нами розуміється система теоретико-методологічних, нормативно-правових, інформаційно-аналітичних, організаційно-управлінських, розвідувальних, контррозвідувальних, оперативно-розшукових, кадрових, науково-технічних, ресурсних та інших заходів, спрямованих на забезпечення процесу управління загрозами та небезпеками, за якого державними і недержавними інституціями гарантується прогресивний розвиток українських національних інтересів, джерел духовного і внутрішнього добробуту народу України, ефективне функціонування самої системи забезпечення національної безпеки України.

Список літератури

1. Дзьобань О. П. Національна безпека в умовах соціальної трансформації (Методологія дослідження та забезпечення): Монографія / О. П. Дзьобань. – Харків: Константа, 2006, – 440с.
2. Ліпкан В. А. «Національна безпека України: навчальний посібник. – Національна академія внутрішніх справ України, Кондор, 2008. – 551с.
3. Ситник Г. П. Державне управління національної безпеки (теорія і практика): монографія / Г. П. Ситник. – К.: Вид-во НАДУ, 2004 – 408 с.

*Науковий керівник: Тімкін І.Ф.,
канд. істор. наук, доцент*